

Arbetslöshetskassornas kontrollarbete 2025

Analys av åtgärder mot felaktiga
utbetalningar och resultatindikatorer
– ett regeringsuppdrag

Arbetslöshetskassornas kontrollarbete 2025

Analys av åtgärder mot felaktiga utbetalningar och resultatindikatorer – ett regeringsuppdrag

Rapportnummer: 2026:2

Diarienummer: IAF 2025/252

Utgiven: April 2026 <https://www.iaf.se>

Förord

Arbetslöshetsförsäkringen är en omställningsförsäkring som ska ge ekonomisk trygghet för personer som står mellan arbeten. Arbetslöshetskassorna (a-kassorna) betalar varje år ut betydande belopp i arbetslöshetsersättning och det är bland annat därför det är viktigt att säkerställa rättssäkerheten i hanteringen av försäkringen för att förhindra att pengar betalas ut felaktigt.

IAF har i regleringsbrevet för 2026 fått i uppdrag av regeringen att undersöka och analysera felaktiga utbetalningar från a-kassorna i syfte att bidra till målet om minskade felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen och den brottslighet som riktas mot dessa system och dess uppföljning. Inom ramen för uppdraget har vi därför analyserat och redovisat utfallet av en rad indikatorer och hur de har förändrats över tid och även analyserat orsaker till förändringen. Vi redovisar och analyserar också de åtgärder a-kassorna har vidtagit för att motverka felaktiga utbetalningar. De primära målgrupperna för rapporten är regeringen och a-kassorna.

A-kassorna har fått möjlighet att faktagranska kapitel 2–5 samt bilagorna.

Granskningen har genomförts av Aime Eriksson, Elisabeth Frid, Henning Holmberg, Eva Nordström och Michael Olsson. Rapporten föredrogs av Eva Nordström. Vid den slutliga beredningen av ärendet deltog enhetscheferna Jessica Idbrant och Mikaela Glod. Generaldirektören vid IAF har fattat beslut i ärendet.

Katrineholm den 1 april 2026.

Mathias Wahlsten
Generaldirektör

Eva Nordström
Utredare

Innehåll

Sammanfattning	6
1 Slutsatser och bedömningar	8
1.1 Den nya arbetslöshetsförsäkringen kan ha påverkat kontrollarbetet.....	8
1.2 Upptäckta felaktiga utbetalningar ökade något mellan 2024 och 2025	9
1.3 Små skillnader i åtgärder för att motverka felaktiga utbetalningar mellan 2024 och 2025	9
1.3.1 A-kassorna behöver göra fler kontroller mer regelbundet under ersättningsperioden	10
1.3.2 A-kassorna behöver kontrollera om arbetsgivardeklarationer har ändrats	11
1.4 A-kassorna behöver följa upp sitt kontrollarbete	11
1.5 A-kassorna bör omfattas av samverkan kring brottsförebyggande arbete	12
2 Åtgärder för att motverka felaktiga utbetalningar	14
2.1 Tydligare information till arbetssökande för att göra rätt	14
2.2 A-kassorna står utanför viktig samverkan kring brottslighet.....	15
2.2.1 Informationsdelning via underrättelser	15
2.2.2 Ny sekretessbrytande bestämmelse ska motverka fusk och brott	16
2.3 De flesta a-kassor gör granskningar i internkontrollen	17
2.4 Fortsatt utveckling av automationer under 2025	17
3 Kontroller mot felaktiga utbetalningar	18
3.1 Ändrade förutsättningar att kontrollera i den nya arbetslöshetsförsäkringen...	19
3.2 Kontroller mot arbetsgivardeklarationerna är oförändrade i den gamla arbetslöshetsförsäkringen	20
3.2.1 Ändrade arbetsgivardeklarationer används inte	20
3.3 Flest kontroller görs mot Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten.....	21
3.4 Fler kontroller görs i vissa delar av ersättningsperioden	22
3.4.1 Olika grad av kontroller mellan a-kassorna	23
3.5 Deltidsarbete och företagande kontrolleras men variationer finns	25
3.6 Arbetet med uppföljning av kontroller behöver förbättras	26
4 Resultatet av a-kassornas kontroller	27
4.1 Upptäckta felaktiga utbetalningar under 2023–2025.....	27
4.1.1 Indikator: Upptäckta felaktiga utbetalningar	28
4.1.2 Indikator: Upptäckta felaktiga utbetalningar som andel av utbetald arbetslöshetsersättning.....	29
4.1.3 Indikator: Upptäckta fel som andel av totala felaktiga utbetalningar	29
4.1.4 Indikator: Upptäckta felaktiga utbetalningar per krona i kostnader för kontrollarbete	30

4.2	Indikator: Beslutade återkrav under 2023–2025	30
4.2.1	Oriktiga uppgifter eller oanmälda ändringar orsakade de flesta återkraven.....	31
4.2.2	Stora återkrav fortsätter att bli fler	32
4.2.3	Inkomna underrättelser leder till stora återkrav	32
4.3	Indikator: Återbetalningar av felaktigt utbetald ersättning	33
4.3.1	Stora återkrav blir sällan återbetalda	34
4.4	Indikator: A-kassornas polisanmälningar om bidragsbrott	35
4.4.1	Arbetet med polisanmälningar varierar	36
5	Utgångspunkter för granskningen.....	37
5.1	Uppdraget i regleringsbrevet är att analysera felaktiga utbetalningar	37
5.2	Hur granskningen genomfördes	38
	Källor	39
	Bilaga 1: Bestämmelserna om återbetalningsskyldighet.....	40
	Bilaga 2: Definitioner av indikatorerna.....	41
	Bilaga 3: Om kontrollerna mot Skatteverkets arbetsgivardeklarationer, CSN, Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten	43
	Bilaga 4: När under ersättningsperioden kontrollerna sker	45
	Bilaga 5: Beräkning av om kontrollerna koncentreras till delar av ersättningsperioden.....	46

Sammanfattning

IAF har fått i uppdrag av regeringen att undersöka och analysera felaktiga utbetalningar från a-kassorna. Syftet är att bidra till målet om minskade felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen och den brottslighet som riktas mot systemen och dess uppföljning. I rapporten redovisar vi hur indikatorerna har förändrats över tid och analyserar orsaker till förändringarna. Vi redovisar även a-kassornas åtgärder under 2025 och vilka resultat åtgärderna har gett.

IAF bedömer sammantaget att a-kassornas åtgärder under 2025 bidrar till det riksdagsbundna målet att minska felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen och den brottslighet som riktas mot systemen och hur de följs upp. Granskningen visar samtidigt att a-kassorna behöver fortsätta utveckla arbetet inom området.

Upptäckta felaktiga utbetalningar ökade 2024–2025

Indikatorerna visar att de upptäckta felaktiga utbetalningarna, både till belopp och som andel av den totalt utbetalda ersättningen, har ökat något mellan 2024 och 2025. Under 2025 upptäckte a-kassorna 330 miljoner kronor i felaktiga utbetalningar, vilket motsvarar 1,4 procent av den totalt utbetalda ersättningen. Övriga indikatorer visar på antingen små förändringar eller inga förändringar alls.

Den 1 oktober 2025 infördes en ny, inkomstbaserad, arbetslöshetsförsäkring. Den innebär nya bestämmelser och administrativa rutiner. Det är för tidigt att analysera hur det nya regelverket påverkar a-kassornas arbete med att upptäcka felaktiga utbetalningar. Statistiken i den här rapporten visar dock hittills inga negativa konsekvenser.

Små skillnader i åtgärder för att motverka felaktiga utbetalningar 2024–2025

A-kassorna har i stort sett arbetat med samma åtgärder under 2025 som under 2024 för att motverka felaktiga utbetalningar och förhindra brottslighet i arbetslöshetsförsäkringen. IAF noterar samtidigt två viktiga förändringar i och med den nya försäkringen:

- A-kassorna har infört en automatiserad kontroll i alla ansökningsärenden i den nya försäkringen.
- A-kassorna har lagt mycket resurser på att göra det enklare för arbetssökande att göra rätt och lämna korrekt uppgifter.

Stora återkrav kan förhindras med löpande kontroller

IAF:s granskning visar att a-kassorna i många fall gör kontroller sent i ersättningsperioden. Då kan felaktiga utbetalningar hinna bli stora innan a-kassorna

upptäcker dem. Stora återkrav – det vill säga återkrav på 50 000 kronor eller mer – fortsatte att öka 2025. Återbetalningsgraden är också lägre för stora återkrav. För att minska risken för stora återkrav behöver a-kassorna därför göra fler kontroller och göra dem regelbundet under hela ersättningsperioden.

Det nya regelverkets konstruktion har gjort det svårt att ta fram en automatiserad kontroll av månadsansökningar mot arbetsgivardeklarationer. Ett utvecklingsarbete pågår för att ta fram en rutin för hur och när kontroller mot arbetsgivardeklarationer ska göras under en pågående ersättningsperiod. Det är viktigt att den automatiserade kontrollen mot arbetsgivardeklarationer kommer på plats. Inkomstkontroller är centrala i den nya försäkringen, bland annat för att upptäcka andra inkomster.

A-kassorna behöver följa upp sitt kontrollarbete

Granskningen visar att a-kassorna behöver utveckla uppföljningen av sitt kontrollarbete för att kunna bedöma om kontrollerna är ändamålsenliga. Flera a-kassor uppger samtidigt att de inte mäter, eller inte kan mäta, resultatet av kontrollerna.

A-kassorna behöver säkerställa att de kontrollerar rätt saker. IAF anser att a-kassorna gemensamt behöver prioritera att utveckla användningen av befintliga data samt ta fram statistik och gemensamma jämförelsetal. Det kan ge bättre analyser och uppföljning av den egna verksamheten.

1 Slutsatser och bedömningar

IAF har fått i uppdrag av regeringen att undersöka och analysera felaktiga utbetalningar från a-kassorna i syfte att bidra till målet om minskade felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen och den brottslighet som riktas mot dessa system och dess uppföljning. I rapporten redovisar vi hur indikatorerna har förändrats över tid och analyserar orsaker till förändringarna. Vi redovisar även a-kassornas åtgärder under 2025 och vilka resultat åtgärderna har gett.

I det här kapitlet redovisar vi våra slutsatser.

IAF bedömer sammantaget:

- A-kassornas åtgärder under 2025 bidrar till det riksdagsbundna målet om att minska felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen och den brottslighet som riktas mot dessa system och hur de följs upp. Men a-kassorna behöver fortsätta utveckla sitt arbete inom detta område.

1.1 Den nya arbetslöshetsförsäkringen kan ha påverkat kontrollarbetet

I oktober 2025 infördes en ny arbetslöshetsförsäkring, som baseras på inkomster, och innebär förändrade regler och nya administrativa rutiner. Genomslaget i statistiken över felaktiga utbetalningar, återkrav och återbetalningar är därför ännu begränsat. De flesta ersättningstagare omfattades av det gamla regelverket under 2025. Det innebär att det först under 2026 kommer att finnas ett helt kalenderår där den nya försäkringen kan följas mer samlat.

För a-kassorna har övergången till det nya regelverket varit prioriterad med fokus på att säkerställa att handläggning och utbetalningar fungerat. Det kan tillfälligt ha påverkat inriktningen och utvecklingstakten i kontrollarbetet. Även omfattningen av kontrollarbetet kan ha påverkats. Sådana övergångseffekter bör beaktas vid tolkningen av utvecklingen under 2025.

Det nya regelverket innebär att a-kassorna kontrollerar inkomstuppgifter i samtliga ärenden inför beslut om nya ersättningsperioder. Det kan på sikt bidra till att minska felaktiga utbetalningar. Samtidigt har införandet medfört svårigheter för de ersättningssökande att fylla i sina månadsansökningar och för a-kassorna att tillämpa de nya bestämmelserna. Dessa oklarheter kan initialt innebära en ökad risk för fel.

IAF konstaterar:

- Det är för tidigt att dra slutsatser om reformens effekter på omfattningen av felaktiga utbetalningar.

1.2 Upptäckta felaktiga utbetalningar ökade något mellan 2024 och 2025

IAF redovisar ett antal indikatorer om hur bland annat upptäckta felaktiga utbetalningar har utvecklats under de senaste åren. Vi konstaterar att de upptäckta felaktiga utbetalningarnas andel av totalt utbetald ersättning minskade något mellan 2023 och 2024. Andelen ökade något mellan 2024 och 2025. De upptäckta felaktiga utbetalningarna i kronor har dock ökat mellan alla tre år.

Det kan finnas flera förklaringar till att andelen upptäckta felaktiga utbetalningar har ökat. Några a-kassor uppger att de har kontrollerat sina ärenden mot arbetsgivardeklarationer i större utsträckning jämfört med tidigare. A-kassorna har också tagit emot fler underrättelser från andra myndigheter under 2025 vilket har förbättrat deras arbete med att upptäcka felaktiga utbetalningar och återkräva felaktigt utbetalda belopp. En annan möjlig förklaring till att andelen felaktiga utbetalningar har ökat kan vara att a-kassorna har väntat för länge med att kontrollera, så att de felaktiga utbetalningarna hinner bli höga.

Det går generellt sett inte att säga om ett högt belopp eller en hög andel upptäckta felaktiga utbetalningar är ett bra eller dåligt resultat av a-kassornas kontrollarbete.

IAF konstaterar:

- Andelen fel som a-kassorna upptäcker i förhållande till den totala utbetalda ersättningen har ökat något mellan 2024 och 2025. Hittills visar statistiken inte på några negativa konsekvenser av att den nya arbetslöshetsförsäkringen infördes.

1.3 Små skillnader i åtgärder för att motverka felaktiga utbetalningar mellan 2024 och 2025

A-kassorna har arbetat med flera olika typer av åtgärder under 2025 för att motverka felaktiga utbetalningar och förhindra brottslighet i arbetslöshetsförsäkringen.

Åtgärderna är i stort sett samma som 2024.

En viktig förändring i kontrollarbetet under 2025 är den automatiserade kontrollen som sker i alla ansökningsärenden i den nya försäkringen. A-kassorna uppger också att mycket resurser under 2025 har riktats mot att underlätta för de arbetssökande att göra rätt. De har till exempel förtydligat sin information på hemsidor och i beslutsbrev, men även utvecklat informationen i den portal där den sökande ansöker om ersättning.

A-kassorna har också fortsatt att utveckla ärendehanteringssystemet. Det har i första hand syftat till att underlätta handläggningen, men det finns också exempel på automationer med kontrollinslag.

IAF konstaterar:

- A-kassorna har i stort sett arbetat med samma åtgärder som under 2024 för att motverka felaktiga utbetalningar. Den största skillnaden är den automatiserade kontrollen mot arbetsgivardeklarationer som sker i alla ansökningsärenden i den nya arbetslöshetsförsäkringen.

1.3.1 A-kassorna behöver göra fler kontroller mer regelbundet under ersättningsperioden

IAF:s granskning visar att a-kassorna visserligen gör kontroller under hela ersättningsperioden i den gamla arbetslöshetsförsäkringen, men de sker i större utsträckning senare under ersättningsperioden. Behovet av kontroller under löpande ersättning är lika viktigt för både den gamla och nya arbetslöshetsförsäkringen. Granskningen visar också att det finns en stor variation mellan a-kassorna i hur ofta de kontrollerar till exempel bisyssla, deltidsarbete och vilande företag.

IAF har sedan tidigare betonat vikten av att a-kassorna kontrollerar de ersättningssökande löpande under hela ersättningsperioden.¹ Att kontroller koncentreras till den senare delen av ersättningsperioden innebär att felutbetalningar riskerar att upptäckas sent och därmed kan återkraven bli stora. Granskningen visar att stora återkrav – det vill säga återkrav på 50 000 kronor eller mer – har fortsatt att öka under 2025 och har gjort så under några år. Dessutom är återbetalningsgraden lägre ju större återkravet är. En annan konsekvens av sena kontroller är att det finns en risk att helt missa att kontrollera ersättningstagare som inte utnyttjar hela ersättningsperioden. A-kassorna uppger själva att kontroller vid ersättningstidens slut visar att det finns ersättningssökande som inte har redovisat att de har arbetat, trots att de har haft anställningar och inkomster under längre perioder.

Flera a-kassor och Sveriges a-kassor lyfter fram att det nya regelverkets konstruktion har gjort det svårt att ta fram en automatiserad kontroll av månadsansökningar mot arbetsgivardeklarationer. Det pågår ett utvecklingsarbete med att ta fram en rutin för hur och när kontroller ska göras mot arbetsgivardeklarationer, samt en automatiserad kontroll som ska göras under en löpande ersättning.

¹ Se rapport 2025:5.

IAF anser:

- A-kassorna behöver göra fler kontroller mer regelbundet under hela ersättningsperioden för att motverka att stora återkrav uppstår.
- Det är viktigt att den automatiserade kontrollen mot arbetsgivardeklarationer kommer på plats eftersom kontroller av inkomster är centrala i den nya försäkringen.

1.3.2 A-kassorna behöver kontrollera om arbetsgivardeklarationer har ändrats

Från och med den 1 juli 2024 kan myndigheter och a-kassor få information om att arbetsgivardeklarationer har ändrats av arbetsgivaren eller Skatteverket. Om det dessutom finns en markerad uppgift, ska Skatteverket också lämna ut den till den mottagande myndigheten eller a-kassan. En markerad individuppgift betyder att Skatteverket helt eller delvis har bortsett från uppgiften i ett beslut om skatt eller arbetsgivaravgifter.

Under 2024 utnyttjade inte a-kassorna möjligheten att ta del av dessa ändringar. Inte heller under 2025 har någon utveckling skett för att kunna ta emot sådana förändringar. Däremot har någon enstaka a-kassa uppgett att de har fått sådan information sporadiskt via underrättelser från Skatteverket.

IAF anser:

- A-kassorna behöver prioritera att utveckla kontroller för att upptäcka att arbetsgivardeklarationer som har legat till grund för beslut har ändrats eftersom uppgifterna är centrala i handläggningen av arbetslöshetsersättningen.

1.4 A-kassorna behöver följa upp sitt kontrollarbete

A-kassornas kontroller är viktiga i arbetet med att motverka felaktiga utbetalningar. Men att kontrollera alla ärenden under löpande ersättning är inte realistiskt, eftersom kostnaden för arbetet skulle bli för hög. Genom att identifiera ärenden med högst risk kan kostnaden för kontroller hållas på en rimlig nivå.

För att säkerställa att a-kassorna kontrollerar rätt saker och för att kunna dra slutsatser från resultatet av kontrollarbetet, krävs att det finns en fungerande uppföljning. Det kräver i sin tur bra statistik och jämförelsetal. Det kan också användas av a-kassorna till att jämföra sig sinsemellan. Våra analyser visar att det finns skillnader mellan a-kassorna i hur mycket kontroller som görs och om kontrollerna görs löpande under ersättningsperioden. Genom att jämföra arbetssätt

och utfall kan a-kassorna lära av varandra och därigenom stärka kontrollens träffsäkerhet och effektivitet i förhållande till kostnaderna.

Flera a-kassor uppger att de inte mäter eller inte kan mäta resultatet av sina kontroller. Många upplever att det är svårt att dra några slutsatser utifrån den tillgängliga statistiken. De upplever också att de saknar resurser för att följa upp resultatet.

Under större delen av 2025 pågick inget samlat arbete för att ta fram de uppgifter som behövs för uppföljning och jämförelser. Sveriges a-kassor har dock uppgett att det här arbetet, liksom en utveckling av stickprovskontroller och riskbaserade kontroller i det löpande arbetet, kommer att påbörjas inom ramen för deras arbete med att motverka felaktiga utbetalningar.

IAF anser:

- A-kassorna behöver gemensamt prioritera att utveckla användandet av den data som finns och ta fram statistik och gemensamma jämförelsetal. På så sätt kan de göra bättre analyser och uppföljningar av den egna verksamheten.

1.5 A-kassorna bör omfattas av samverkan kring brottsförebyggande arbete

A-kassorna uppger att det är kontrollarbetet som är deras främsta åtgärd för att förebygga brott. De har även haft en viss samverkan med Utbetalningsmyndigheten och med andra a-kassor genom Sveriges a-kassor.

A-kassorna deltar inte i den samverkan som finns kring arbetslivskriminalitet och organiserad brottslighet. Denna samverkan skulle kunna vara ett viktigt led i den kunskapsuppbyggnad som behöver ske på a-kassorna.

Myndigheter och a-kassor har sedan flera år möjlighet att dela information om att ersättning kan ha betalats ut felaktigt. Förutsättningarna att dela uppgifter har också förbättrats med hjälp av ny lagstiftning. Informationen delas genom att underrättelser skickas. Under 2025 tog a-kassorna emot relativt sett få underrättelser, även om de har fördubblats i antal mellan 2024 och 2025.

Under 2025 började Utbetalningsmyndigheten skicka underrättelser till a-kassorna. Pilotverksamheten började sent under 2025 och har inte påverkat det senaste årets arbete i någon större utsträckning. Sannolikt kommer den att få större påverkan under 2026.

IAF anser:

- Underrättelser från andra myndigheter är ett viktigt verktyg i a-kassornas arbete med att upptäcka felaktiga utbetalningar, men de får inte ersätta deras ordinarie kontrollarbete.
- A-kassorna bör omfattas av den samverkan som finns kring arbetslivskriminalitet och organiserad brottslighet. De behöver få ta del av den kunskap som byggs upp inom denna samverkan. De samverkansgrupper som finns kring detta exkluderar a-kassorna eftersom de inte är myndigheter.

2 Åtgärder för att motverka felaktiga utbetalningar

I detta kapitel beskriver vi de åtgärder som a-kassorna genomfört under 2025 för att motverka felaktiga utbetalningar. Beskrivningen grundar sig framför allt på intervjuer och enkäter.

Kontroller av dem som söker ersättning är en central del av a-kassornas arbete för att motverka felaktiga utbetalningar. Därför tar vi särskilt upp ämnet i kapitel 3.

2025 var ett speciellt år för a-kassorna. Den 1 oktober 2025 infördes en ny arbetslöshetsförsäkring som baseras på inkomster i stället för arbetad tid.²

A-kassorna la ner betydliga resurser på införandet som till exempel att utbilda personal, ta fram informationsmaterial och utveckla system.

A-kassorna arbetar med flera olika åtgärder för att hitta fel och förhindra att felaktig ersättning betalas ut. Många gånger handlar det om samma typ av åtgärder, även om huvudsyftet kan variera mellan att motverka felaktiga utbetalningar, arbeta brottsförebyggande eller underlätta för de sökande att göra rätt.

2.1 Tydligare information till arbetssökande för att göra rätt

Under 2025 har a-kassorna genomfört flera åtgärder för att underlätta för de ersättningsökande att göra rätt i den nya arbetslöshetsförsäkringen. Det har handlat om att uppdatera webbplatser och beslutsbrev, men även om att utveckla de ersättningssökandes portal ”Mina sidor”. Syftet är att förenkla för de ersättningssökande att fylla i ansökningarna och lämna korrekta uppgifter. Insatserna beror på den nya arbetslöshetsförsäkringen, men flera a-kassor beskriver att de har passat på att uppdatera informationen för både den gamla³ och den nya arbetslöshetsförsäkringen.

A-kassorna beskriver också att de har arbetat med riktade informationsinsatser till de ersättningssökande. Till exempel hur de ska deklarera sina tidrapporter (månadsansökningar i den nya arbetslöshetsförsäkringen) utifrån deras faktiska situation eller informera om hur de ska göra när de påbörjar ett deltidsarbete. Några a-kassor uppger att de har utökat sin personliga service via telefon. Syftet är dels att

² Lag (2024:506) om arbetslöshetsförsäkring (ALF24). Lagen benämns i fortsättningen som ”den nya arbetslöshetsförsäkringen”.

³ Lag (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring (ALF97). Lagen benämns i fortsättningen som ”den gamla arbetslöshetsförsäkringen”.

säkerställa att de ersättningssökandes månadsansökningar är korrekt ifyllda, dels informera om hur de fortlöpande ska fylla i sina månadsansökningar.

Ett annat exempel är uppdateringar av information till den ersättningssökande i de fall Arbetsförmedlingen informerat a-kassorna om att den ersättningssökande inte uppfyller de allmänna villkoren för ersättning eller när det finns misstanke om att den ersättningssökande misskött sitt arbetssökande, förlängt eller orsakat sin tid i arbetslöshet. I detta fall har a-kassorna förtydligat sina beskrivningar både när det gäller fel som den ersättningssökande har gjort och vad som krävs framöver för att de ska uppfylla kraven för aktivt arbetssökande.

2.2 A-kassorna står utanför viktig samverkan kring brottslighet

Granskningen visar att de åtgärder som a-kassorna har uppgett, för att motverka bidragsbrott, är i stort sett samma som de åtgärder som ska motverka felaktiga utbetalningar. A-kassorna uppger att det är deras kontrollarbete som är deras främsta åtgärd för att förebygga brott.

De uppger också att det finns viss samverkan som de deltar i, men det handlar framför allt om samverkan genom Sveriges a-kassor. De lyfter även fram att de samverkar med IAF och Utbetalningsmyndigheten. Eftersom a-kassorna inte är myndigheter, får de inte delta i den samverkan som finns kring arbetslivskriminalitet och organiserad brottslighet. Det kunskapsutbytet som sker inom denna samverkan, skulle kunna utgöra viktig information till a-kassorna, när de ska utveckla det egna brottsförebyggande arbetet. Som det ser ut idag, kan a-kassorna få enstaka underrättelser som ett resultat från denna samverkan, men de deltar inte i någon form av kunskapsöverföring. Däremot deltar de genom Sveriges a-kassor i vissa arbetsgrupper inom MUR-samarbetet.⁴

2.2.1 Informationsdelning via underrättelser

Det har sedan länge varit möjligt för myndigheter och a-kassor att dela information via underrättelser om att ersättningar kan ha betalats ut felaktigt.⁵ Från den 1 juli 2024 började en ny lag gälla som innebär att mer information får delas mellan

⁴ Förkortningen MUR står för "motståndskraft hos utbetalande och rättsvårdande myndigheter mot missbruk och brott i välfärdssystemen". MUR startade 2019 på Försäkringskassans initiativ som ett komplement till andra samarbeten, för att intensifiera arbetet mot bidragsbrott och missbruk av välfärdssystemen.

⁵ Lag (2008:206) om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen.

myndigheter och a-kassor när underrättelser skickas.⁶ Informationsutbytet via underrättelser är en brottsförebyggande åtgärd som a-kassorna använder sig av. Under 2025 tog de emot 884 underrättelser från andra myndigheter. Under 2024 var motsvarande siffra 450 underrättelser.

A-kassorna upplever att den lagstiftning som har tillkommit när det gäller möjligheten att skicka underrättelser har förbättrat deras arbete med att upptäcka felaktiga utbetalningar och återkräva felaktigt utbetalda belopp. Många a-kassor upplever att de underrättelser som kommer idag är tydligare och innehåller mer information än de gjort tidigare, så att a-kassan kommer längre med sina utredningar.

De underrättelser som kommer in skickas i första hand från Skatteverket och Försäkringskassan. Problemet är att dessa underrättelser ibland kommer till a-kassorna långt efter den händelse som orsakade underrättelsen, vilket medför stora återkrav.

I den här granskningen har vi inte tagit fram statistik över hur många underrättelser a-kassorna skickar till andra myndigheter.

A-kassorna har samverkat med Utbetalningsmyndigheten när det gäller att ta fram kontroller och underrättelser. De första tio underrättelserna från Utbetalningsmyndigheten kom i slutet av 2025 till två a-kassor.

2.2.2 Ny sekretessbrytande bestämmelse ska motverka fusk och brott

Den 1 december 2025 trädde en ny sekretessbrytande bestämmelse i kraft.⁷

Bestämmelsen innebär att sekretess – med vissa undantag – inte hindrar att en uppgift lämnas från en myndighet till en annan om det behövs för att motverka olika former av fusk, överträdelser och brottslig verksamhet. Den nya sekretessbrytande bestämmelsen omfattar alla myndigheter och även a-kassorna. En viktig skillnad från tidigare är att informationsdelning får lämnas från brottsbekämpande myndigheter till andra myndigheter och direkt mellan myndigheter som inte har ett brottsbekämpande uppdrag.

För a-kassornas del innebär det en större möjlighet att dela information med andra myndigheter och även att dela information mellan a-kassorna. Regelförändringen infördes sent under 2025 och hann därför inte få någon större påverkan på a-kassornas arbete under året.

⁶ Lag (2024:307) om uppgiftsskyldighet för att motverka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen samt fusk, regelöverträdelser och brottslighet i arbetslivet.

⁷ 10 kap. 15 a § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

2.3 De flesta a-kassor gör granskningar i internkontrollen

I granskningens enkät uppger 21 av 24 a-kassor att de har genomfört granskningar av handläggningen under 2025 inom ramen för sin internkontroll. Antalet kontroller varierar stort beroende på a-kassans storlek. Antalet kontroller är ungefär desamma under 2024.

Kontrollerna syftar ofta till att följa upp handläggningen och att rutinerna följs. Det kan också handla om att följa upp att planerade kontroller faktiskt har utförts. Ofta handlar det om riktade kontroller av specifika delar i handläggningen, som till exempel hanteringen av AF-meddelanden (se bilaga 3) i samband med sanktionsärenden. Till skillnad från de löpande kontrollerna i handläggningen görs den här typen av kontroller, ofta i form av stickprov. Internkontrollerna kan också handla om att granska larmlistor från systemen. Det kan bland annat handla om ärenden med stora utbetalningar.

Exempel på kontroller som gjorts under 2025:

- Olika typer av granskningar som avser nyanställdas handläggning
- Granskningar av olika typer av sanktionsärenden
- Granskningar av omprövningsärenden.

2.4 Fortsatt utveckling av automationer under 2025

A-kassorna har fortsatt att utveckla automationer i ärendehanteringssystemet, huvudsakligen för att effektivisera handläggningen. Utvecklingsarbetet har som tidigare år bedrivits av Sveriges a-kassor. Arbetet har gjorts gruppvis med olika a-kassor, men också separat hos enskilda a-kassor.

Hälften av a-kassorna uppger att de har byggt nya automationer under 2025. Merparten av dessa har varit inriktade på att hjälpa till med att föra ett ärende framåt. Det kan till exempel handla om att underlätta för handläggarna att hitta ärenden och ordna ärendelistor.

Exempel på automationer som har koppling till kontroll är sådana som märker upp ärenden när något händer i ärendet som kan leda till en felaktig utbetalning. Det kan också handla om en systemspärr som behöver hanteras för att ersättningen ska kunna betalas ut. Andra exempel är automationer som hjälper till i handläggningen. De görs till exempel genom att räkna om utbetalda förmåner från Försäkringskassan eller varna för tidsfrister vid deltidstudier.

A-kassorna beskriver också flera automationer som har utvecklats för att underlätta övergången till den nya arbetslöshetsförsäkringen.

3 Kontroller mot felaktiga utbetalningar

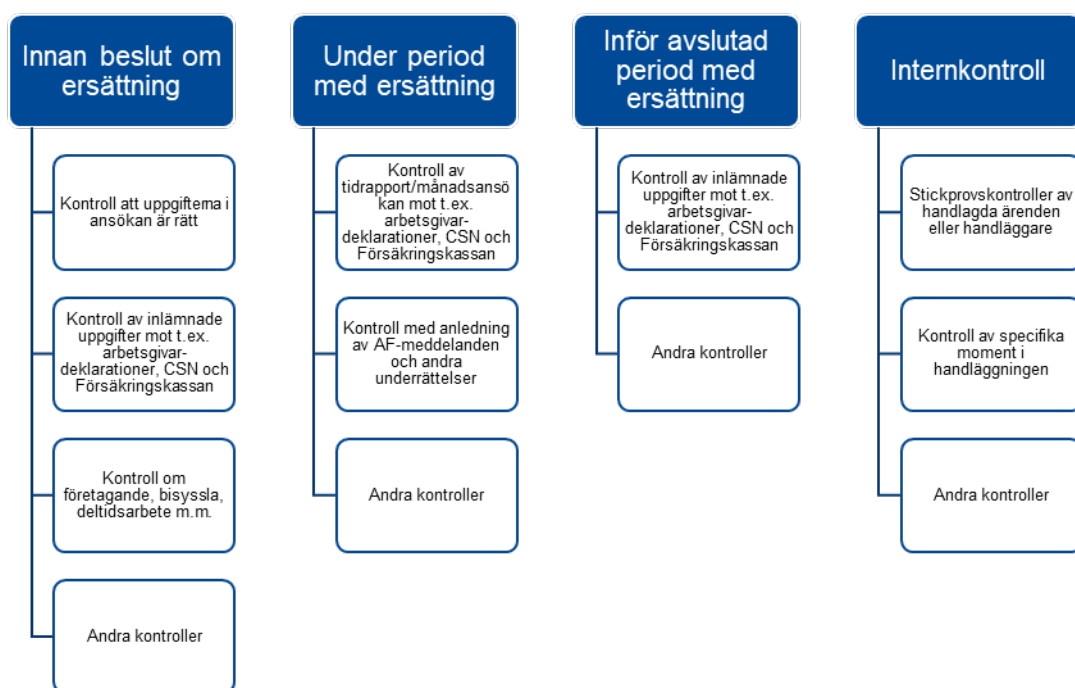
I det här kapitlet beskriver vi vilka kontroller mot andra ersättningar och inkomster som a-kassorna har genomfört för att motverka felaktiga utbetalningar under 2025.

Beskrivningen grundar sig på intervjuer och enkäter som vi har genomfört med a-kassorna och Sveriges a-kassor. Vi redovisar även statistik över de kontroller som a-kassorna har gjort för att förhindra felaktiga utbetalningar under 2025. Statistiken gäller personer som fick arbetslöshetsersättning utbetald under 2025. Läs mer om de olika kontrollerna i bilaga 3.

Den nya arbetslöshetsförsäkringen infördes den 1 oktober 2025 och har endast gällt i tre månader under 2025. Om inget annat anges redovisar vi därför statistiken för hela 2025 sammanslagen, vilket innebär att två regelverk ingår i siffrorna som avser det året.

A-kassorna arbetar på flera olika sätt för att motverka felaktiga utbetalningar och med olika typer av kontroller i den ordinarie handläggningen. Figur 1 visar en översikt av a-kassornas kontrollarbete.

Figur 1. Kontroller innan beslut om ersättning, under period med ersättning, inför avslutad period med ersättning samt a-kassornas internkontroll.

3.1 Ändrade förutsättningar att kontrollera i den nya arbetslöshetsförsäkringen

I och med att den nya arbetslöshetsförsäkringen baserad på inkomster infördes, har uppgifterna från arbetsgivardeklarationer fått en ännu mer central roll i handläggningen. Kontrollen av inkomstvillkoret i förstagångsprövningar i den nya arbetslöshetsförsäkringen görs automatiskt mot arbetsgivardeklarationer i och med att den sökande fyller i sin ansökan på ”Mina sidor”. A-kassorna uppger att det har underlättat hanteringen med att säkerställa att ersättning beviljas på korrekta underlag.

Men det finns också problem med den nya arbetslöshetsförsäkringen. Det finns olika bestämmelser för hur arbetslöshetsersättningen ska minskas om den ersättningssökande inte är helt arbetslös under en månad. I intervjuerna har a-kassorna betonat att bestämmelserna påverkar hur inkomster ska fördelas per månad. Samtliga a-kassor uppger i intervjuerna att de ersättningsökande har svårt att förstå vilka av deras inkomster som ska tas upp i deras månadsansökningar under en löpande ersättningsperiod. De ersättningssökande kan dessutom ha flera anställningar samtidigt som ska redovisas på olika sätt. Det är dessutom vanligt att de ersättningssökande har timanställningar. Det kan leda till svårigheter när det gäller att fastställa vilken månad respektive inkomst ska redovisas eftersom vissa ersättningar betalas ut i efterhand. Redovisningen av inkomst under arbetslösheten skiljer sig dessutom ofta från hur redovisningen av inkomst under den första arbetslösa månaden ska göras. A-kassorna uppger att det blir många fel i ansökningarna och det kan medföra problem för a-kassorna att fastställa inkomster och beräkna ersättningen korrekt. Utredningarna blir dessutom tidskrävande.

Flera a-kassor och Sveriges a-kassor lyfter fram att regelverkets konstruktion har gjort det svårt att ta fram en automatiserad kontroll av månadsansökningar mot arbetsgivardeklarationer eftersom de inte är direkt jämförbara. Det pågår dock ett utvecklingsarbete inom Sveriges a-kassor med att ta fram en rutin för hur och när kontroller ska göras mot arbetsgivardeklarationer under en löpande ersättning. I det utvecklingsarbetet ingår också att ta fram en automatiserad kontroll. A-kassorna uppger i intervjuerna att de inväntar Sveriges a-kassors ställningstagande om dessa kontroller, eftersom det är viktigt att få en samsyn i hanteringen och att likabehandling gynnas.

3.2 Kontroller mot arbetsgivardeklarationerna är oförändrade i den gamla arbetslöshetsförsäkringen

IAF har tidigare lämnat en rekommendation till a-kassorna om att utveckla effektiva strategier för kontroller mot arbetsgivardeklarationer under löpande ersättning.⁸ Sveriges a-kassor har inte tagit fram någon ny rekommendation under 2025 när det gäller hur ofta eller i vilka situationer som a-kassorna bör kontrollera den ersättningssökandes uppgifter mot arbetsgivardeklarationer. Enligt den tidigare rekommendationen ska kontroller ske i samtliga förstagångsprövningar och i 20 procent av fallen vid nyprövning och kommande utförsäkring.

Två a-kassor uppger i granskningens enkät att de har utökat sina kontroller mot arbetsgivardeklarationerna under 2025 i ärenden som handläggs enligt den gamla arbetslöshetsförsäkringen. Övriga a-kassor uppger att de inte har förändrat omfattningen av kontrollerna under 2025 jämfört med 2024. Redan 2024 uppgav många a-kassor att de kontrollerade mer än den rekommenderade nivån som Sveriges a-kassor tagit fram. Samtidigt uppger nästan samtliga av de intervjuade a-kassorna att kontroller vid ersättningsperiodens slut visar att det finns ersättningssökande som inte har redovisat att de har arbetat trots att de har haft anställningar och inkomster under längre tid.

Det görs inga kontroller efter fasta tidsintervall med undantag från de tidpunkter som Sveriges a-kassor rekommenderar. A-kassorna uppger däremot att de kontrollerar om de får en indikation på att en ersättningssökande har arbetat, om det finns avvikelser mellan redovisat arbete och uppgifter i arbetsgivardeklarationer eller om det finns en misstanke om fel.

Några a-kassor uppger att de begär in arbetsgivarintyg löpande för ersättningssökande som har deltidsanställningar. I samband med kontrollen stämmer de också av uppgifterna mot arbetsgivardeklarationerna.

3.2.1 Ändrade arbetsgivardeklarationer används inte

Från och med den 1 juli 2024 kan myndigheter och a-kassor få information från Skatteverket om att arbetsgivardeklarationer har ändrats. De kan också få information om någon uppgift på arbetsgivardeklarationen har markerats. Markeringen betyder att Skatteverket helt eller delvis har bortsett från uppgiften i ett beslut om skatt eller arbetsgivaravgifter. Skatteverket ska enligt bestämmelsen lämna ut uppgift om tidpunkten för ändringen eller tillägget och uppgiftens tidigare innehåll. Om det dessutom finns en särskild anteckning för en uppgift, ska Skatteverket också lämna ut den uppgiften till den mottagande myndigheten eller

⁸ Se IAF 2025:5.

a-kassan.⁹ Skatteverket har byggt elektroniska tjänster för att kunna dela informationen med myndigheter och a-kassor.

Under 2024 utnyttjade inte a-kassorna möjligheten att ta del av dessa ändringar. Inte heller under 2025 har någon utveckling skett för att kunna ta emot sådana förändringar. Däremot har någon enstaka a-kassa uppgett att de har fått sådan information sporadiskt via underrättelser från Skatteverket.

3.3 Flest kontroller görs mot Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten

IAF har tagit fram statistik över kontroller som a-kassorna gör mot andra myndigheter. Det vill säga kontroller mot Skatteverkets arbetsgivardeklarationer, CSN, Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten. Tabell 1 visar a-kassornas kontroller per 100 ersättningstagare under 2025 och redovisas per ärendetyp. Tabellen visar också totalen för 2024. I bilaga 3 finns mer information om de olika kontrollerna och ärendetyperna.

Totalt sett gjorde a-kassorna flest kontroller mot Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten: 210 kontroller per 100 ersättningstagare (eller 656 000 kontroller totalt). Vanligast var att kontrollerna gjordes i samband med ett utredningsärende eller en ansökan om ersättning. Antalet kontroller mot arbetsgivardeklarationer var 134 per 100 ersättningstagare (knappt 420 000 kontroller) och mot CSN 131 (drygt 408 000 kontroller). De flesta kontroller gjordes i samband med en ansökan om ersättning. Skillnaderna mellan de olika kontrollerna kan bero på flera saker, exempelvis hur kontrollen initieras (manuellt eller av systemet).

Jämfört med 2024 har antalet kontroller mot arbetsgivardeklarationer ökat mest med en ökning på 38 procent. Ökningen beror till stor del på att man i den nya arbetslöshetsförsäkringen hämtar in uppgifter om inkomster från arbetsgivardeklarationerna direkt vid en ansökan i Mina sidor. Antalet kontroller mot CSN relaterade till antalet ersättningstagare minskade något medan kontrollerna mot Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten ökade med 3 procent.

⁹ 8 n § förordning (2001:588) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.

Tabell 1. Kontroller mot arbetsgivardeklarationer, CSN, Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten per ärendetyp i Våra Sidor, antal per 100 ersättningstagare, 2025.

Ärendetyp i Våra Sidor	Arbetsgivar-deklarationer	CSN	Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten
AF-meddelande	0,1	0,5	1,3
Aktivitetsstöd	5,5	6,4	8,1
Ansökan om ersättning	74,0	78,5	93,5
Kontrollera utbetalning	2,8	3,2	5,9
Utredningsärende	49,3	39,6	97,7
Övriga	2,6	2,5	3,2
Total 2025	134,3	130,7	209,9
Total 2024	96,9	132,8	203,4

Källa: Särskild databeställning av data om a-kassornas kontroller.

Det var något vanligare att kvinnor kontrollerades mot CSN, Pensionsmyndigheten och Försäkringskassan än män. Skillnaden mellan kvinnor och män behöver dock inte betyda att a-kassorna behandlar individer olika i ärenden som rör samma sakförhållanden. Det kan i stället återspegla andra skillnader som till exempel att det är vanligare att kvinnor har ett ärende hos Försäkringskassan.

Antalet kontroller per 100 ersättningstagare varierade stort mellan a-kassorna. Till exempel hade Ledarnas a-kassa lägst antal kontroller av arbetsgivardeklarationer: 80 kontroller per 100 ersättningstagare medan Hotell- och restauranganställdas a-kassa gjorde flest kontroller: 191 per 100 ersättningstagare. En del av skillnaden kan förklaras av de ersättningssökandes situation, till exempel att många har deltidsanställningar som gör att a-kassorna behöver kontrollera oftare.

3.4 Fler kontroller görs i vissa delar av ersättningsperioden

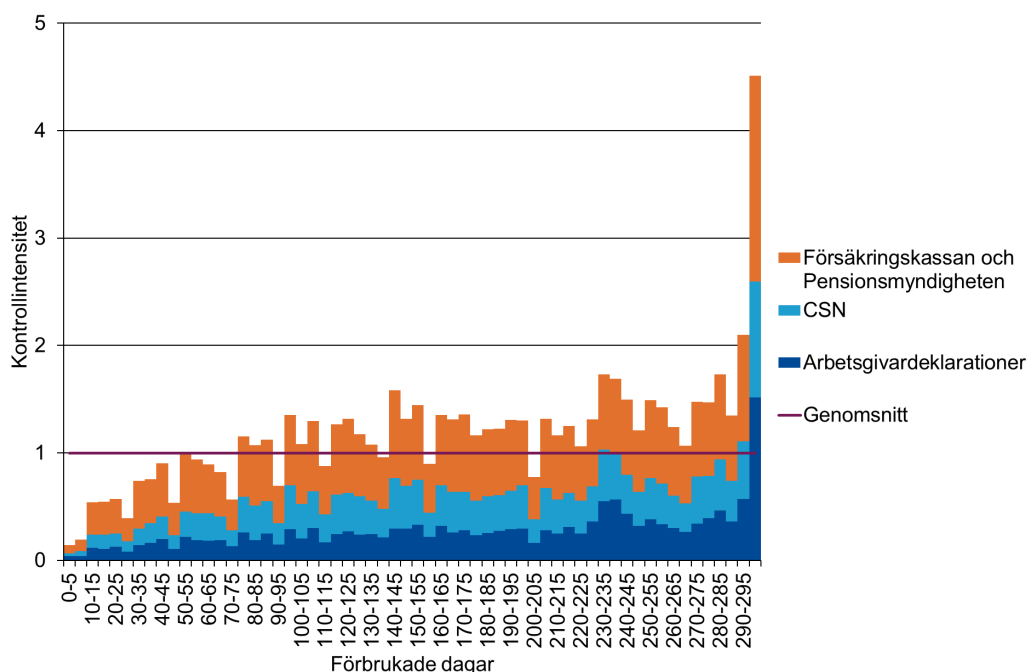
Vi har undersökt när under ersättningsperioden som a-kassorna kontrollerar om ersättningstagarna har fått utbetalt för mycket ersättning. Vi har fokuserat på ärendetypen *kontrollera utbetalning*, eftersom det är i den ärendetypen som beslut om återkrav fattas. I analysen ingår endast de personer som har fått ersättning från den gamla arbetslöshetsförsäkringen.

Figur 2 visar hur vanligt det är att bli kontrollerad i olika delar av ersättningsperioden. Värden över 1 innebär att kontroller är vanligare där än i övriga delar av perioden. En utförligare beskrivning av beräkningarna ges i bilaga 4.

Figuren visar att kontroller visserligen förekommer under hela ersättningsperioden, men att kontrollintensiteten inte är jämnt fördelad över tid. I periodens inledning

ligger kontrollintensiteten relativt lågt, för att därefter öka och vara högre i periodens senare delar. Det är en något större omfattning av kontroller i mitten av ersättningsperioden och när det återstår 60–65 dagar med ersättning. Den högsta kontrollintensiteten återfinns i slutet av ersättningsperioden.

Figur 2. Kontrollintensitet under ersättningsperioden.

Källor: Särskild databeställning av data om a-kassornas kontroller och IAF:s statistik- och tillsynsdatasas.

3.4.1 Olika grad av kontroller mellan a-kassorna

Vi har analyserat hur ofta de olika a-kassorna har kontrollerat och hur kontrollerna fördelas över ersättningsperioden. Liksom i figur 2 analyserar vi även här ärendetypen *kontrollera utbetalning* och fokuserar särskilt på kontrollerna mot arbetsgivardeklarationerna från Skatteverket i dessa ärenden.

3.4.1.1 Hur figuren ska tolkas

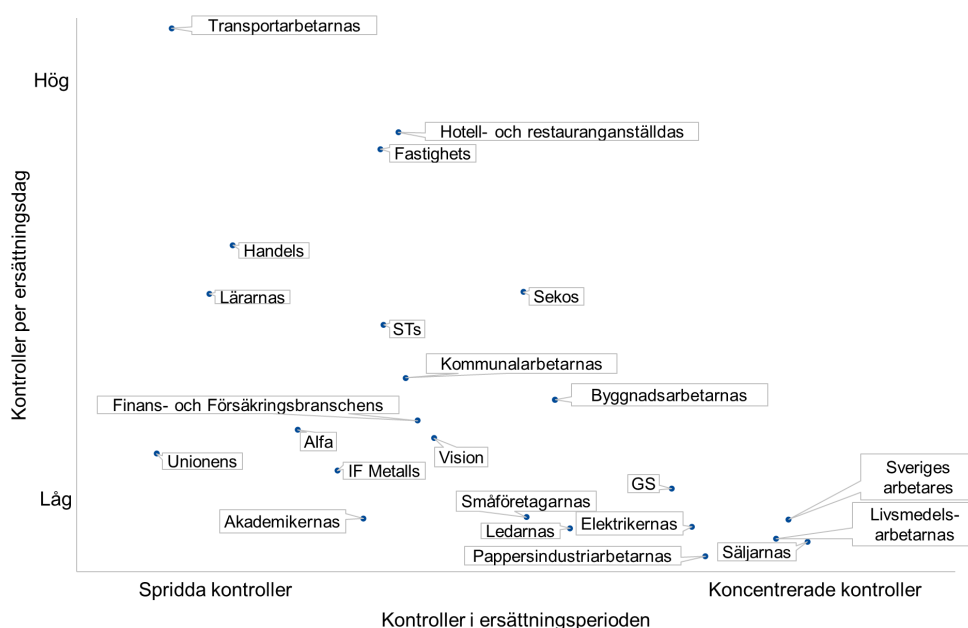
Den vertikala placeringen i figur 3 visar hur många kontroller a-kassan genomför per ersättningsdag. En a-kassa som har relativt många kontroller per ersättningsdag återfinns högt upp. Den horisontella placeringen i figuren visar i vilken utsträckning kontrollerna är koncentrerade till vissa delar av ersättningsperioden. En a-kassa som gör kontroller koncentrerat till vissa delar av ersättningsperioden återfinns till höger. Detaljer om måttet för kontrollernas koncentration över ersättningsperioden återfinns i bilaga 5.

Om det finns många genomförda kontroller återfinns a-kassan högre upp i figuren. Om kontrollerna sker mer löpande under hela ersättningsperioden återfinns a-kassan till vänster i figuren.

Om a-kassorna hade identiska ärendestrukturer och tillämpade kontroller på samma sätt, skulle samtliga återfinnas i samma punkt i figuren. I praktiken finns det strukturella skillnader som kan förklara delar av variationen. En a-kassa kan exempelvis ha en högre andel deltidsarbetslösa, vilket kan påverka antalet kontroller per ersättningsdag och därmed positionen i höjddled. Även antalet ersättningstagare har betydelse. En mindre a-kassa med få genomförda kontroller har begränsade möjligheter att sprida dessa över ersättningsperioden. En större a-kassa med lågt antal kontroller per ersättningstagare kan däremot – genom sitt större antal ersättningstagare – ändå uppvisa en mer utspridd kontroll över perioden. Det här kan bidra till skillnader i position i sidled i figuren.

En ytterligare möjlig förklaring till spridningen kan vara att a-kassorna arbetar olika med dessa kontroller. I denna analys ingår inte kontroller som a-kassorna gjort i andra ärendetyper. Journalisternas a-kassa har ett arbetssätt som innebär att kontrollen mot arbetsgivardeklarationer görs i ett tidigare ärende. De finns därför inte med i diagrammet.

Figur 3. Aspekter av kontrollarbetet hos a-kassorna.

Källor: Särskild databeställning av data om a-kassornas kontroller och IAF:s statistik- och tillsynsdatas.

3.4.1.2 Resultat av analysen

I figur 3 framgår till exempel att Akademikernas och Säljarnas a-kassor båda har ett lågt antal kontroller per ersättningsdag, men att Akademikernas har kontrollerna mer jämnt fördelade över ersättningsperioden än Säljarnas. Ett annat exempel är att både Transportarbetarnas och Unionens a-kassor har kontrollerna spritt över hela ersättningsperioden, men att Transportarbetarnas har mycket fler kontroller per ersättningsdag.

Utifrån sin nuvarande position i figuren kan varje a-kassa identifiera i vilken riktning kontrollarbetet behöver utvecklas.

3.5 Deltidsarbete och företagande kontrolleras men variationer finns

Den ersättningssökande ska vid deltidarbete deklarera hur hen arbetar i sina tidrapporter (månadsansökan i nya arbetslöshetsförsäkringen). Tidigare skapades en åtgärd i systemet när rapportering uteblev och den ersättningssökande fick då en fråga om arbetet hade upphört. Om uppgiften i månadsansökan skilde sig från den förväntade inkomsten reagerade systemet och skapade en åtgärd som skulle utredas. I dagsläget skapas inte någon åtgärd. Hur denna uppgift ska hanteras framöver ses över av Sveriges a-kassor.

Flera a-kassor uppger i intervjuerna att de begär in arbetsgivarintyg för att kontrollera i vilken omfattning de ersättningssökande har arbetat vid deltidanställning. A-kassorna har uppgett att de kontrollerar med olika frekvens. Vissa kontrollerar en gång per år medan andra kontrollerar var tredje eller sjätte månad. Brev skickas till den ersättningssökande med en uppmaning om att skicka in ett arbetsgivarintyg.

Merparten av a-kassorna utför kontroller av bisyssla en gång per ersättningsperiod. De uppger att ett ganska stort ansvar läggs på de ersättningssökande att själva meddela förändringar. A-kassorna informerar om hur mycket bisysslan får omfatta. Den ersättningssökande uppmanas att höra av sig om omfattningen ändras.

Några a-kassor uppger i intervjuer att de inte har några uttalade systematiska kontroller för att följa upp vilande företag. Den ersättningssökande är skyldig att meddela ändrade förutsättningar till a-kassan, varför inga specifika kontroller görs. Andra uppger att de kontrollerar en gång per år eller var sjätte månad. I den nya arbetslöshetsförsäkringen kommer ett godkänt företag att följas upp så att inte företagandet utökas. Hur denna kontroll kommer att utformas har inte bestämts ännu. A-kassorna gör även automatiska kontroller mot Skatteverket i början av året för att

identifiera om en ersättningsökande har bytt från A-skatt till F-skatt de senaste tolv månaderna.

I den nya arbetslöshetsförsäkringen är det tänkt att uppgifterna från arbetsgivardeklarationerna ska kunna ersätta arbetsgivarintygen. Vissa uppgifter i det gamla arbetsgivarintyget behövs inte längre. Däremot finns det behov av en förenklad version som till exempel innehåller uppgifter om orsaken till att en anställning har upphört, om det förekommer avgångsvederlag eller uppgifter om bisyssla. Det pågår ett utredningsarbete inom Sveriges a-kassor när det gäller behovet av uppgifter från arbetsgivare.

3.6 Arbetet med uppföljning av kontroller behöver förbättras

För att säkerställa att man kontrollerar rätt saker och för att kunna dra slutsatser från resultatet av kontrollarbetet, krävs att det finns en fungerande uppföljning. Idag pågår inget samlat arbete för att ta fram specifika uppföljningsverktyg för kontrollarbetet.

Flera a-kassor uppger att de inte mäter eller inte kan mäta resultatet av sina kontroller. De förklaringar vi fått är att den statistik a-kassorna använder för uppföljning varierar stort beroende på antal medlemmar och ersättningstagare. För att kunna tolka tendenser behövs därför relevanta jämförelsetal. Det finns också vissa typer av kontroller som kan vara svårare att följa upp som till exempel kontroller som görs i förebyggande syfte. Flera a-kassor upplever också att de saknar resurser för att följa upp resultat.

Enligt Sveriges a-kassor har a-kassorna tillgång till statistik över de ärendetyper som skapas i systemet om utbetalningar behöver kontrolleras när något kan vara fel. Det finns uppgifter om hur många ärenden som har hanterats och vilka beslut som fattats. Till viss del går det också att se på vilken grund besluten är fattade i form av hänvisningar till olika paragrafer i regelverket.

4 Resultatet av a-kassornas kontroller

I det här kapitlet redovisar vi de indikatorer som anges i IAF:s regleringsbrev för 2026. Vilka de är framgår av avsnitt 5.1.¹⁰ Utöver indikatorerna redovisar vi annan statistik som rör återkrav och återbetalningar.

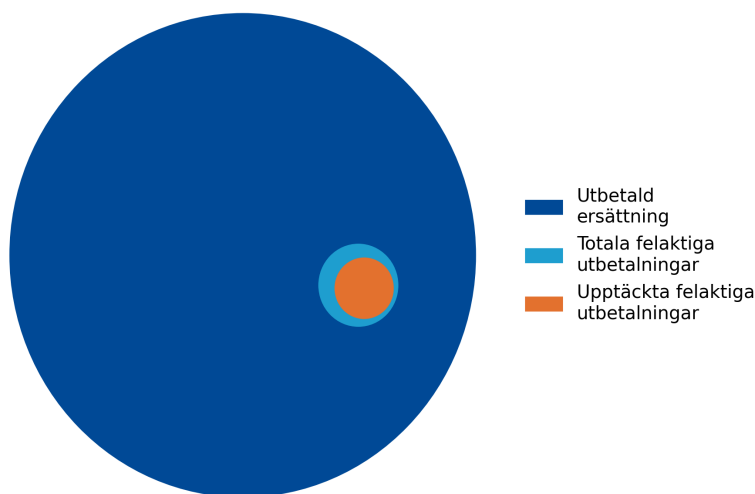
Den nya arbetslöshetsförsäkringen infördes den 1 oktober 2025 och har endast gällt i tre månader under 2025. Vi redovisar dock statistiken för hela 2025 sammanslaget, vilket innebär att två regelverk ingår i siffrorna som avser det året. Det innebär att vi inte drar några slutsatser som rör de ändrade reglerna.

4.1 Upptäckta felaktiga utbetalningar under 2023–2025

I det här avsnittet redovisar vi statistik över de felaktiga utbetalningar som a-kassorna upptäcker. Vi definierar upptäckta felaktiga utbetalningar som alla felaktiga utbetalningar som a-kassorna upptäckte, oavsett om de kunde återkrävas eller inte.

Figur 4 visar en sammanfattande bild över förhållandet mellan utbetald ersättning, totalt felaktiga utbetalningar och de felaktiga utbetalningar som a-kassorna upptäcker.

Figur 4. Förhållandet mellan upptäckta felaktiga utbetalningar, totala felaktiga utbetalningar och utbetald arbetslöshetsersättning, 2025.

¹⁰ I bilaga 1 redogör vi för bestämmelserna om återbetalningsskyldighet och i bilaga 2 beskriver vi hur vi har definierat de olika indikatorerna.

4.1.1 Indikator: Upptäckta felaktiga utbetalningar

Tabell 2 visar att a-kassorna upptäckte ett högre belopp felaktiga utbetalningar under 2025 än 2024. Under 2025 upptäckte de nästan 330 miljoner kronor i felaktiga utbetalningar. Under 2024 var motsvarande siffra knappt 269 miljoner kronor och under 2023 drygt 225 miljoner kronor. Det var en större andel upptäckta felaktiga utbetalningar som avsåg män än kvinnor: mellan 60 och 62 procent av dem avsåg män under de tre åren.

Tabell 2. Upptäckta felaktiga utbetalningar, belopp (kronor), 2023–2025.

Kön	2023	2024	2025
Kvinnor	86 163 139	108 489 626	128 960 730
Män	139 025 369	160 258 125	200 676 184
Totalt	225 188 508	268 747 751	329 636 914

Källa: IAF:s statistik- och tillsynsdatasas.

En felaktig utbetalning kan avse en kort eller lång period. Det går därmed inte att säga om det är bra eller dåligt med ett högt eller lågt antal upptäckta felaktiga utbetalningar. Tabell 3 visar att antalet upptäckta felaktiga utbetalningar ökade mellan 2024 och 2025 från 42 600 till 48 000. Under 2023 var antalet upptäckta felaktiga utbetalningar knappt 36 400.

Tabell 3. Upptäckta felaktiga utbetalningar, antal, 2023–2025.

Kön	2023	2024	2025
Kvinnor	15 744	19 221	21 063
Män	20 621	23 400	27 024
Totalt	36 365	42 621	48 087

Källa: IAF:s statistik- och tillsynsdatasas.

En person kan få flera felaktiga utbetalningar. År 2025 var det drygt 37 000 personer som hade fått minst en felaktig utbetalning.

En del felaktiga utbetalningar sker på grund av att en sanktion, i form av en avstängning¹¹, ska räknas från den dag den ersättningssökande till exempel misskötte sitt arbetssökande. Om a-kassan beslutar om sanktion och avstängning efter att ersättningen har betalats ut, leder det till att a-kassan behöver återkräva den redan utbetalda ersättningen. Enligt beräkningar inom IAF:s kommande omfattningsstudie beror cirka 23 procent av de felaktiga utbetalningarna på det här.

¹¹ 43–43 b §§ ALF97, 7 kap. 2–4 §§ ALF24.

4.1.2 Indikator: Upptäckta felaktiga utbetalningar som andel av utbetald arbetslöshetsersättning

Andelen upptäckta felaktiga utbetalningar av total utbetald ersättning har både ökat och minskat under 2023–2025 vilket tabell 4 visar. Mellan 2024 och 2025 ökade andelen något. De upptäckta felaktiga utbetalningarna utgjorde 1,4 procent av det totala beloppet utbetald arbetslöshetsersättning under 2025. Motsvarande andel för 2023 och 2024 var 1,5 respektive 1,2 procent. Under hela perioden är andelen 0,1–0,3 procentenheter högre för män än för kvinnor.

Tabell 4. Upptäckta felaktiga utbetalningar i kronor som andel av totala utbetalningar, 2023–2025.

Kön	2023	2024	2025
Kvinnor	1,3 %	1,2 %	1,2 %
Män	1,6 %	1,3 %	1,5 %
Totalt	1,5 %	1,2 %	1,4 %

Källa: IAF:s statistik- och tillsynsdatas.

4.1.3 Indikator: Upptäckta fel som andel av totala felaktiga utbetalningar

Vi har beräknat de totala felaktiga utbetalningarna, vilket även inkluderar det som a-kassorna inte upptäcker.¹² Eftersom de totala felaktiga utbetalningarna är uppskattningar finns en stor osäkerhet och slutsatser ska därför dras med försiktighet. I tabell 5 redovisas uppskattningarna i form av ett spann med ett lägsta och högsta värde. I tabellen visar vi också indikatorn, det vill säga andelen av de felaktiga utbetalningar som a-kassorna upptäcker.

Tabellen visar att de totala felaktiga utbetalningarna 2025 beräknas uppgå till 476–730 miljoner kronor. Det leder till att andelen upptäckta felaktiga utbetalningar av de totala felaktiga utbetalningarna var 45–69 procent. Motsvarande andel för 2024 var 47–72 procent. Intervallen för 2024 och 2025 överlappar till stor del varandra och vi kan därför inte uttala oss om förändringar mellan åren.

Tabell 5. Skattning av de totala felaktiga utbetalningarna (belopp i miljoner kronor), och andel upptäckta felaktiga utbetalningar av de totala felaktiga utbetalningarna, 2024–2025.

År	Totala felaktiga utbetalningar – lägsta skattningen	Totala felaktiga utbetalningar – högsta skattningen	Andel upptäckta felaktiga utbetalningar
2024	372	572	47–72 %
2025	476	730	45–69 %

Källa: IAF:s statistik- och tillsynsdatas.

¹² Se IAF 2025:3.

4.1.4 Indikator: Upptäckta felaktiga utbetalningar per krona i kostnader för kontrollarbetet

Vi har uppskattat a-kassornas kostnader för kontrollarbetet genom att summera den tid som deras handläggare har lagt på ärendetypen kontrollera utbetalning. Vi har därefter gjort ett antagande om att en handläggare i genomsnitt lägger 80 procent av sin arbetstid på effektiv handläggning av ärenden samt utgått från en ungefärlig genomsnittslön för en handläggare på en a-kassa 2025. Det här ger en tidsuppskattning motsvarande 197 helårsarbetskrafter på kontroller utanför den ordinarie handläggningen. Denna kostnad uppgår till cirka 120 miljoner kronor för samtliga a-kassor. Kostnadsuppskattningen jämför vi med de felaktiga utbetalningar som har upptäckts när a-kassorna har kontrollerat en utbetalning.

Vår analys visar att a-kassorna upptäckte ungefär 2,6 kronor felaktiga utbetalningar per krona under 2025 som lades på arbetet i kontrollärendena (se tabell 6). Motsvarande siffror för 2024 var 103 miljoner kronor i kostnad för a-kassornas kontrollarbete, vilket innebar att a-kassorna upptäckte 2,4 kronor felaktiga utbetalningar per krona i kostnad för kontrollarbetet. Ökningen skulle kunna förklaras av att a-kassorna har blivit mer effektiva i sitt kontrollarbete, men den kan också förklaras av att a-kassorna till exempel kontrollerar alldeles för sent i ersättningsperioden vilket leder till högre felaktiga utbetalningar.

Tabell 6. Upptäckta felaktiga utbetalningar i kontrollarbetet per krona i kostnader för kontrollarbetet, 2024–2025.

	2024	2025
Upptäckta fel per krona i kontroller	2,4	2,6

Källa: IAF:s beräkning.

4.2 Indikator: Beslutade återkrav under 2023–2025

I det här avsnittet redovisar vi statistik över återkrav som a-kassorna gjorde 2023–2025. Vi definierar återkrav som de felaktiga utbetalningar som kunde återkrävas.

Tabell 7 visar att a-kassorna återkrävde nästan 317 miljoner kronor under 2025. Det är en ökning från 2024 då 256 miljoner kronor återkrävdes. Till stor del beror ökningen på att utbetald arbetslöshetsersättning har ökat. Men det kan också bero på att a-kassorna tar emot fler underrättelser från andra myndigheter och att de kan leda till stora återkrav.

Tabell 7. Återkrav, belopp (kronor), 2023–2025.

Kön	2023	2024	2025
Kvinnor	81 567 993	102 079 681	123 354 883
Män	133 084 169	153 966 397	193 567 790
Totalt	214 652 162	256 046 078	316 922 673

Källa: IAF:s statistik- och tillsynsdatasas.

Tabell 8 visar att även antalet återkrav har ökat. Under 2025 gjorde a-kassorna drygt 42 000 återkrav vilket är en ökning från 2024 då återkraven var drygt 36 500.

Tabell 8. Återkrav, antal, 2023–2025.

Kön	2023	2024	2025
Kvinnor	13 534	16 143	18 398
Män	18 145	20 395	23 956
Totalt	31 679	36 538	42 354

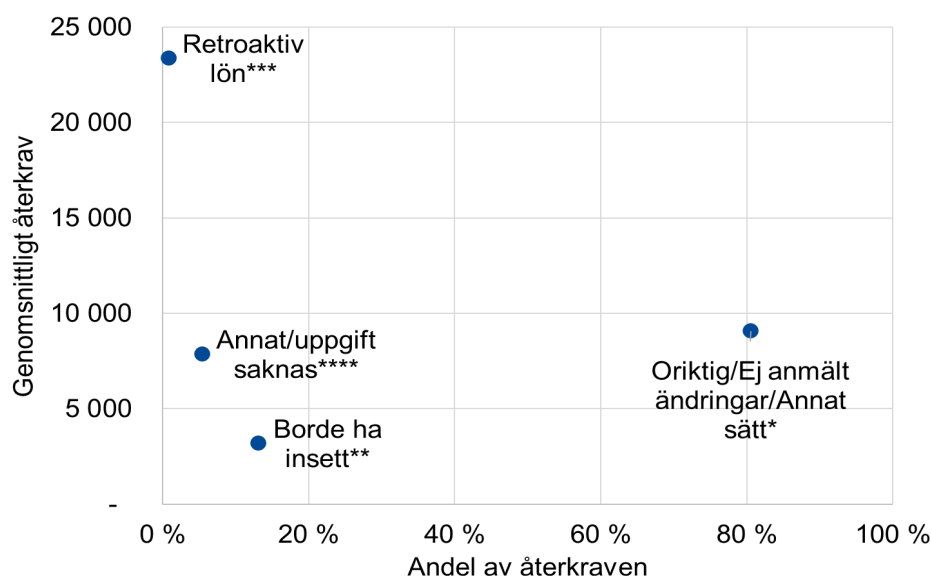
Källa: IAF:s statistik- och tillsynsdatas.

En person kan få flera återkrav. Under 2025 var det knapp 37 000 personer som fick minst ett återkrav, något fler män än kvinnor.

4.2.1 Oriktiga uppgifter eller oanmälda ändringar orsakade de flesta återkraven

För personer som hade ersättning under 2025 skedde de flesta återkraven, 81 procent, på grund av att den ersättningssökande hade lämnat en oriktig uppgift, inte anmält en ändring eller på annat sätt orsakat en felaktig ersättning. Återkraven hade ett genomsnittligt belopp per ärende på 9 000 kronor. Högst genomsnittligt återkrävt belopp hade återkrav inom kategorin ”retroaktiv lön/skadestånd”, som var i genomsnitt 23 400 kronor per ärende. De utgjorde dock endast en procent av alla återkrav (se figur 5).

Figur 5. Beslutsgrund för återkravsärenden under 2025 – genomsnittligt belopp per ärende och andel av alla återkrav.

Källa: Särskild databeställning av data om a-kassornas kontroller.

* 68 § ALF97 och 8 kap. 1 § p 1 ALF24.

**68 § ALF97 och 8 kap. 1 § p 2 ALF24.

***68 a § ALF97 och 8 kap. 1 § p 3 ALF24.

****Annat, uppgift saknas eller fler av ovanstående.

4.2.2 Stora återkrav fortsätter att bli fler

Sett över en längre tidsperiod har andelen stora återkrav på 50 000 kronor eller mer av det totala antalet återkrav ökat (se tabell 9). Andelen har mer än fördubblats mellan 2020 och 2025, och ökningen har varit särskilt stor när det gäller återkrav på 100 000 kronor eller mer. Under 2025 gjorde a-kassorna 1 211 återkrav som var på 50 000 kronor eller mer, vilket är 759 fler jämfört med 2020.

Tabell 9. Återkrav på 50 000 kronor eller mer, respektive 100 000 kronor eller mer, antal och andel, 2020–2025.

År	Återkrav på minst 50 000 kronor		Återkrav på minst 100 000 kronor	
	Antal återkrav	Andel av samtliga återkrav	Antal återkrav	Andel av samtliga återkrav
2020	452	1,1 %	119	0,3 %
2021	698	1,4 %	215	0,4 %
2022	796	2,6 %	290	0,9 %
2023	719	2,3 %	277	0,9 %
2024	907	2,5 %	318	0,9 %
2025	1 211	2,9 %	416	1,0 %

Källa: IAF:s statistik- och tillsynsdatas.

4.2.3 Inkomna underrättelser leder till stora återkrav

Vi har beräknat det genomsnittliga återkrävda beloppet för ärenden där eventuella beslut om återkrav kan bli aktuellt, det vill säga ärendetypen *kontrollera utbetalning*. I tabell 10 jämförs genomsnittet för tre grupper: samtliga ärenden, ärenden där minst en kontroll har gjorts mot arbetsgivardeklaration, CSN, Försäkringskassan eller Pensionsmyndigheten, samt ärenden där minst en underrättelse hade inkommit från en annan myndighet.¹³

Tabellen visar att det genomsnittliga återkrävda beloppet är högst i de ärenden där minst en underrättelse inkommit från en annan myndighet, cirka 34 900 kronor. Antalet sådana ärenden är dock mycket litet i förhållande till det totala antalet ärenden. I ärenden där minst en kontroll har gjorts mot arbetsgivardeklaration, CSN, Försäkringskassan eller Pensionsmyndigheten uppgår det genomsnittliga återkrävda beloppet till drygt 9 000 kronor. För samtliga ärenden är motsvarande genomsnitt drygt 4 000 kronor. I de ärenden där inga kontroller mot andra myndigheter har gjorts handlar det bland annat om ändringar som ersättningssökande har gjort i sin tidrapport. I sådana fall behöver a-kassan normalt inte göra kontroller mot andra myndigheter.

¹³ Enligt lag (2008:206) om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen.

Tabell 10. Avslutade ärenden av typen kontrollera utbetalning - antal ärenden och återkrävt belopp per ärende (kronor), 2025.

Avslutade ärenden av typen <i>kontrollera utbetalning</i>	Antal ärenden	Återkrävt belopp per ärende
Samtliga ärenden, oavsett om kontroller skett	75 235	4 037
Ärenden med minst en kontroll mot arbetsgivardeklaration, CSN eller Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten	18 879	9 173
Ärenden med minst en inkommande underrättelse	237	34 920

4.3 Indikator: Återbetalningar av felaktigt utbetald ersättning

Tabell 11 visar andelen upptäckta felaktiga utbetalningar som återbetalats för åren 2023–2025.

Av de upptäckta felaktiga utbetalningarna 2025 hade ungefär 44 procent återbetalats fram till början av 2026. Motsvarande andel för 2024 respektive 2023 var 53 och 57 procent. Eftersom återkrav kan ta lång tid att betala tillbaka är andelen återbetald ersättning lägre 2025 än för 2024 och 2023. Något mindre än hälften av den upptäckta felaktiga utbetalningen betalas tillbaka under samma år som återkravet har skett.

Av tabellen framgår också att 51 procent av de upptäckta felaktiga utbetalningarna som gällde kvinnor hade betalats tillbaka. Motsvarande siffra för männen var 39 procent. Även tidigare år har motsvarande skillnader funnits mellan kvinnor och män.

Tabell 11. Återbetalningar som andel av upptäckta felaktiga utbetalningar, 2023–2025.

Kön	2023	2024	2025
Kvinnor	64 %	60 %	51 %
Män	53 %	48 %	39 %
Totalt	57 %	53 %	44 %

Källa: IAF:s statistik- och tillsynsdatas.

Tabell 12 visar hur mycket som har betalats tillbaka till a-kassorna per år, oavsett till vilket år den felaktiga utbetalningen hör. Hur mycket som betalas tillbaka varje år påverkas av hur mycket som återkrävs under innevarande år och åren innan. Om återkraven varit stora ett år, kommer återbetalningarna i regel att vara högre året efter.

Tabell 12. Återbetalningar oavsett år för beslut om återbetalningsskyldighet, belopp (kronor), 2023–2025.

Kön	2023	2024	2025
Kvinnor	60 993 664	72 119 287	90 180 634
Män	77 895 390	87 867 257	111 241 952
Totalt	138 889 054	159 986 544	201 422 586

Källa: IAF:s statistik- och tillsynsdatas.

4.3.1 Stora återkrav blir sällan återbetalda

Återbetalningsgraden skiljer sig tydligt åt beroende på återkravets storlek. Tabell 13 visar hur stor andel av det återkrävda beloppet som har betalats tillbaka fram till början av 2026, uppdelat efter det år då återkravet uppstod och dess ursprungliga storlek.

För små återkrav sker återbetalningen snabbt. För återkrav under 6 000 kronor är en mycket stor del av det återkrävda beloppet återbetalt redan under det första året, och efter några år är nästan hela beloppet återbetalt.

För återkrav upp till 50 000 kronor ökar andelen återbetalt belopp successivt över tid. Efter fem år har mer än 70 procent av det ursprungliga beloppet betalats tillbaka.

För större återkrav är återbetalningen långsammare och andelen återbetalda belopp är generellt lägre. För de allra största återkraven (över 200 000 kronor) är andelen återbetalda belopp låg och ökar inte tydligt över tid. Det tyder på att en betydande del av dessa belopp sannolikt aldrig kommer att återbetalas.

Sammantaget visar tabellen att det tar flera år innan en stor del av det återkrävda beloppet (cirka 70 procent) har betalats tillbaka, och att återbetalningsgraden är särskilt låg för de största beloppen.

Tabell 13. Andel av ursprungligt återkrävt belopp som har återbetalats fram till början av 2026, efter återkravsår och återkravets storlek.

Återkrav	2020	2021	2022	2023	2024	2025
-5 999	95 %	92 %	89 %	88 %	88 %	82 %
6 000–24 999	86 %	84 %	81 %	78 %	74 %	60 %
25 000–49 999	75 %	72 %	63 %	58 %	51 %	41 %
50 000–99 999	55 %	59 %	44 %	38 %	34 %	28 %
100 000–199 999	35 %	30 %	28 %	23 %	22 %	13 %
200 000–	25 %	17 %	25 %	26 %	12 %	10 %
Totalt	78 %	74 %	62 %	60 %	55 %	46 %

4.4 Indikator: A-kassornas polisanmälningar om bidragsbrott

A-kassorna är skyldiga att polisanmäla vid misstanke om bidragsbrott.¹⁴ Tabell 14 visar antalet polisanmälningar som a-kassorna har gjort. Under 2025 gjordes 1 929 polisanmälningar, vilket var fler än under 2024 och 2023. Tabellen visar också att flest polisanmälningar gäller män, och att skillnaden mellan kvinnor och män har ökat de tre senaste åren.

Tabell 14. Polisanmälningar, antal, 2023–2025.

Kön	2023	2024	2025
Kvinnor	496	664	623
Män	714	1 113	1 306
Uppgift om kön saknas	130	0	0
Totalt	1 340	1 777	1 929

Källa: Fråga ställd till a-kassorna.

I samband med att vi samlade in uppgifter om antalet polisanmälningar gav vi a-kassorna möjlighet att ange orsaken till att antalet anmälningar ökat eller minskat jämfört med året innan.

Några a-kassor uppgav att antalet polisanmälningar ökat och att det främst berodde på att antalet ersättningstagare ökat. Några kopplade det ökade antalet polisanmälningar till det ökade antalet inkomna underrättelser från andra myndigheter. Andra a-kassor uppgav i stället att antalet har minskat och hänvisade främst till införandet av den nya arbetslöshetsförsäkringen, i och med att det tog stora resurser i anspråk. De upplevde att de inte hann med att kontrollera i lika stor utsträckning som tidigare.

Tabell 15 visar antalet polisanmälningar i förhållande till det totala antalet ersättningstagare. Av tabellen framgår att andelen har varit oförändrad de tre senaste åren.

Tabell 15. Polisanmälningar som andel av antal ersättningstagare, 2023–2025.

Kön	2023	2024	2025
Kvinnor	0,4 %	0,5 %	0,4 %
Män	0,6 %	0,7 %	0,8 %
Uppgift om kön saknas	0,1 %	-	-
Totalt	0,6 %	0,6 %	0,6 %

Källa: Egen beräkning utifrån fråga ställd till a-kassorna och uppgifter från IAF:s statistik- och tillsynsdatasas.

¹⁴ 6 § bidragsbrottslag (2007:612).

4.4.1 Arbetet med polisanmälningar varierar

Arbetet med polisanmälningarna varierar mellan de olika a-kassorna. Några a-kassor uppger att man arbetat aktivt med att göra sina polisanmälningar bättre och mer träffsäkra, för att på så vis få ett bättre resultat av arbetet. En a-kassa uttrycker att det vore bra om den som utreder ärendet hos polisen begär in kompletteringar om något saknas i ärendet och har en dialog med a-kassan. På så sätt kan anmälningarna utvecklas.

I arbetet med polisanmälningar uppger någon a-kassa att de samarbetat med andra a-kassor för att få till anmälningarna på ett bra sätt. De har också tagit hjälp av till exempel styrelsemedlemmar som har erfarenhet av sådant arbete för att utveckla sina anmälningar.

Nästan alla a-kassor som deltagit i intervjuundersökningen uppger att de får mer återkoppling från polisen. De uppger att det är fler polisanmälningar som leder till att den ersättningssökande lagförs. Några a-kassor säger dock att det är lite oklart på vilka grunder ärenden går vidare. En orsak till att ärenden läggs ner är att det finns annan brottslighet som påverkar dessa fall.

5 Utgångspunkter för granskningen

I det här kapitlet redovisar vi IAF:s uppdrag från regleringsbrevet. Vi beskriver även hur vi har genomfört granskningen.

5.1 Uppdraget i regleringsbrevet är att analysera felaktiga utbetalningar

IAF får varje år ett uppdrag av regeringen att analysera om a-kassorna bidrar till arbetet med att förhindra felaktiga utbetalningar enligt förordningen (2021:663) om arbetet med att säkerställa korrekta utbetalningar från välfärdssystemen.

Som en del i arbetet med att förhindra felaktiga utbetalningar har IAF fått följande uppdrag i regleringsbrevet för 2026:

”IAF ska undersöka och analysera felaktiga utbetalningar från arbetslöshetskassorna i syfte att bidra till målet om minskade felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen och den brottslighet som riktas mot dessa system och dess uppföljning. Redovisningen ska omfatta följande uppgifter gällande år 2025:

- Upptäckta felaktiga utbetalningar (antal utbetalningar och totalt belopp).
- De upptäckta felaktiga utbetalningarnas andel av det totalt utbetalda beloppet.
- Andelen upptäckta felaktiga utbetalningar av de uppskattade totala felaktiga utbetalningarna.
- Upptäckta felaktiga utbetalningar i kontrollarbetet per krona i kostnader för kontrollarbetet.
- Återbetalda medel samt andelen återbetalda medel av upptäckta felaktiga utbetalningar.
- Återkrav (antal och belopp).
- Antal polisanmälningar.

Med kostnader för kontrollarbetet avses en uppskattning av de kostnader som är direkt relaterade till åtgärder utanför den ordinarie handläggningen av ärenden, där syftet är att upptäcka felaktiga utbetalningar.

En analys ska göras av hur utfallet av indikatorerna förändrats över tid samt orsaker till förändringen. Redovisningen ska också innefatta en analys av åtgärder och resultat av de åtgärder som arbetslöshetskassorna vidtagit för att

motverka felaktiga utbetalningar under 2025. IAF ska i arbetet inhämta uppgifter från arbetslöshetskassorna.

Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet) senast den 1 april 2026.”

5.2 Hur granskningen genomfördes

För att få svar på vilka åtgärder som a-kassorna vidtog under 2025 för att motverka felaktiga utbetalningar skickade vi dels en enkät till samtliga a-kassor, dels intervjuade vi 14 a-kassor. Vi intervjuade även Sveriges a-kassor för att få information om deras åtgärder.

Vi samlade också in uppgifter om antalet polisanmälningar som a-kassorna har skickat in till Polismyndigheten under året.

För att kunna redovisa indikatorerna som handlar om upptäckta felaktiga utbetalningar, återkrav och återbetalda medel gjorde vi uttag ur IAF:s statistik- och tillsynsdatas. Statistiken som rör a-kassornas kontroller bygger på uppgifter som vi beställde från Softronic AB. Kontrollerna är registrerade i handläggningssystemet Våra Sidor.¹⁵

¹⁵ Vår statistik bygger på data som registrerats i Våra Sidor. Om det har skett kontroller av uppgifterna som inte har gett avtryck i Våra Sidor ingår de inte i statistiken.

Källor

Författningar

Bidragsbrottslag (2007:612).

Förordning (2021:663) om arbetet med att säkerställa korrekta utbetalningar från välfärdssystemen.

Förordning (2001:588) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.

Lag (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring.

Lag (1997:239) om arbetslöshetskassor.

Lag (2008:206) om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen.

Lag (2024:307) om uppgiftsskyldighet för att motverka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen samt fusk, regelöverträdelser och brottslighet i arbetslivet.

Lag (2024:506) om arbetslöshetsförsäkring.

Offentlighets- och sekretesslag (2009:400).

Andra publikationer

IAF 2020:2, Arbetslöshetskassornas avskrivning av återkrav.

IAF 2022:13, Felaktiga utbetalningar i arbetslöshetsförsäkringen 2021.

IAF 2025:3, Gömda fel.

IAF 2025:5, Analys av arbetslöshetskassornas kontrollarbete och upptäckta felaktiga utbetalningar.

Bilaga 1: Bestämmelserna om återbetalningsskyldighet

Felaktigt utbetald arbetslöshetsersättning ska som huvudregel återbetalas till a-kassan.¹⁶ Den ersättningssökandes skyldighet att betala tillbaka arbetslöshetsersättning gäller dock inte om den enskilde inte själv har orsakat den felaktiga utbetalningen utan tagit emot utbetalningen i god tro.¹⁷ Om det finns särskilda skäl kan a-kassorna också besluta att efterge återkrav helt eller delvis.¹⁸ Det innebär i så fall att den ersättningssökande – trots ett tidigare beslut om återbetalningsskyldighet – inte behöver betala tillbaka den felaktigt utbetalda ersättningen till a-kassan.

Förutom att a-kassorna fattar beslut om återbetalning och eftergift beslutar de även om avskrivning. För avskrivning finns idag inget författningsstöd. IAF har tidigare bedömt att det borde vara möjligt för a-kassorna att oftare besluta om eftergift i vissa av de situationer där de avskriver återkraven.¹⁹

A-kassorna är skyldiga att betala tillbaka statsbidrag för arbetslöshetsersättning som har betalats ut felaktigt. Återbetalningsskyldigheten gäller däremot inte om någon annan än den som fått ersättningen eller a-kassa har orsakat den felaktiga utbetalningen och den enskilde har varit i god tro. Den gäller inte heller om a-kassan har beslutat ett efterge återkravet.²⁰

A-kassorna ska göra en polisanmälan när en ersättningssökande lämnar oriktiga uppgifter eller inte anmäler ändrade förhållanden som hen är skyldig att anmäla. Om den ersättningssökande inte anmäler ändrade förhållanden kan det orsaka fara för att en ekonomisk förmån eller ett ekonomiskt stöd felaktigt betalas ut eller tillgodoräknas och hen kan dömas för bidragsbrott.²¹ A-kassorna har möjlighet att driva in skulder med hjälp av Kronofogden.²²

¹⁶ 68–68 a §§ ALF97, 8 kap. 1 § ALF24.

¹⁷ 68 § ALF97, 8 kap. 1 § 2 p. ALF24.

¹⁸ 68 d § ALF97, 8 kap. 5 § ALF24.

¹⁹ Se IAF 2020:2.

²⁰ 94, 94 a–c §§, lag (1997:239) om arbetslöshetskassor (LAK).

²¹ 2 och 6 §§, bidragsbrottslagen (2007:612).

²² 68 f § ALF97, 8 kap. 7 § ALF24.

Bilaga 2: Definitioner av indikatorerna

Upptäckta felaktiga utbetalningar och återkrav

En del av de upptäckta felaktiga utbetalningarna kan inte återkrävas. Om den ersättningssökande varit i god tro kommer inte a-kassan att kräva att hen återbetalar den felaktiga utbetalningen. I vissa fall kan en a-kassa också i efterhand besluta om att efterge²³ en skuld. Delar av eller hela den skuld den ersättningssökande var återbetalningsskyldig för behöver då inte längre betalas tillbaka.

Uppgifterna om återkrav och återbetalda medel hämtar vi från IAF:s statistik- och tillsynsdatas. Eftersom återbetalningar sker löpande är andelen återbetald ersättning som redovisas i rapporten en ögonblicksbild.

För att kunna följa utvecklingen de senaste åren visar vi förutom uppgifter för 2025, även motsvarande uppgifter för 2024 och 2023 i rapporten.

Definition av upptäckta felaktiga utbetalningar

I rapporten definierar vi upptäckta felaktiga utbetalningar som samtliga felaktiga utbetalningar som a-kassan har upptäckt, oavsett om den felaktiga utbetalningen kunde återkrävas eller inte.

Definition av återkrav

I rapporten definierar vi ett återkrav som de upptäckta felaktiga utbetalningar som kunde återkrävas. Det innebär att vi räknar bort de fall där den arbetssökande har varit i god tro.

Uppskattning av de totala felaktiga utbetalningarna

För att uppskatta de totala felaktiga utbetalningarna för 2025 har vi, liksom i föregående års rapport, använt oss av en mörkertalsskattning. Skattningen går ut på att en statistisk modell tränas till att känna igen återkrav för en given tidsperiod. Modellen används därefter för att sortera ut tidrapporter som liknar existerande återkrav men ännu inte gett upphov till något återkrav. Resultatet används sedan för att uppskatta andelen icke upptäckta felaktiga utbetalningar i det data som modellen är tränad på.

²³ I ALF24 används begreppet "avstå" men i denna rapport väljer vi att använda begreppet "efterge". Det är i sak ingen skillnad.

Skattningen för 2023 bygger på en studie av omfattningen av de felaktiga utbetalningarna inom arbetslöshetsförsäkringen som IAF genomförde under 2022 på uppdrag av regeringen.²⁴

Eftersom metoden har förändrats är resultaten för 2024 och 2025 inte direkt jämförbara med 2023 års resultat.

Polisanmälningar

A-kassorna har rapporterat in uppgifter om antalet polisanmälningar till IAF. Uppgifterna avser polisanmälningar som a-kassorna har skickat till Polismyndigheten under det aktuella året.

Kostnader för kontrollarbetet

För 2024 och 2025 har IAF beräknat kostnader för kontrollarbetet genom att använda de uppgifter om a-kassornas kontroller som vi har beställt från Softronic AB. Vi har summerat tiden det tagit för a-kassornas handläggare att handlägga ärenden av ärendetypen *kontrollera utbetalning* i Våra Sidor.

Inom ärendetypen *kontrollera utbetalning* utreder a-kassan om den ersättningssökande har fått för mycket ersättning utbetalt och om de ska göra ett återkrav. Om de tidsstämplar som använts inte har en sluttid som infaller på samma dag har vi använt mediantiden det tar för en handläggare att utföra det aktuella momentet. Den summerade tiden har vi därefter använt för att beräkna det totala antalet helårsarbetskrafter inom a-kassornas kontrollarbete utifrån en effektiv tid på 80 procent av arbetstiden. Vi har sedan skattat kostnader utifrån genomsnittslönen för a-kassornas handläggare. Kostnaden har vi därefter ställt mot summan av de felaktiga utbetalningar som upptäcks i den här typen av kontroller.

Det är inte möjligt att skapa ett exakt mått av a-kassornas kostnader för kontrollarbetet. Resultaten utgör därför en uppskattning utifrån de gränsdragningar som vi har beskrivit. Vi bedömer att den framtagna definitionen är hållbar över tid, vilket möjliggör att följa hur indikatorn utvecklas under kommande år.

²⁴ Se IAF 2022:13.

Bilaga 3: Om kontrollerna mot Skatteverkets arbetsgivardeklarationer, CSN, Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten

Vi har använt data om a-kassornas genomförda kontroller för att ge en fördjupad bild av deras arbete med att upptäcka felaktiga utbetalningar. Vi har hämtat data ur a-kassornas handläggningssystem Våra Sidor om ärenden som antingen pågick eller avslutades under 2025.

Det handlar om kontroller av den ersättningssökandes inkomstuppgifter mot Skatteverkets arbetsgivardeklarationer, ersättningar från CSN, samt om det finns ersättningar från Försäkringskassan eller Pensionsmyndigheten. Skatteverkets arbetsgivardeklarationer på individnivå – som vi kallar arbetsgivardeklarationer i rapporten – innehåller uppgifter om anställdas löneutbetalning och skatteavdrag för en specifik månad. Dessa kan hämtas in direkt i ärendet från Skatteverket. Kontroller mot Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten sker genom tjänsten Lefi-online.

När en a-kassa gör någon av dessa kontroller, antingen initierat av en handläggare eller av en helt eller delvis automatiserad händelse i systemet, registreras kontrollen i handläggningssystemet Våra Sidor. Kontrollerna sker i huvudsak inom fem ärendetyper i Våra Sidor.

Ärendetyperna där det förekommer kontroller mot arbetsgivardeklarationerna, CSN, Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten

Kontroller mot arbetsgivardeklarationerna, CSN, Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten sker främst inom fem ärendetyper i Våra sidor. Vi beskriver dem här utifrån hur de benämns i handläggningssystemet Våra Sidor.

- Ärendetypen *AF-meddelande* skapas när a-kassan handlägger en underrättelse från Arbetsförmedlingen om att den ersättningssökande inte uppfyller de allmänna villkoren för ersättning. Ärendetypen skapas också när det finns misstanke om att den ersättningssökande misskött sitt arbetssökande eller förlängt eller orsakat sin tid i arbetslöshet. I ärendetypen utreder a-kassan om den ersättningssökande ska få en sanktion.
- Ärendetypen *aktivitetsstöd* skapas när a-kassan får information om att den ersättningssökande ska påbörja eller har påbörjat ett arbetsmarknadspolitiskt program. Inom ärendetypen utreder de om den ersättningssökande uppfyller ett arbetsvillkor och är berättigad till ersättning.

- Ärendetypen *ansökan om ersättning* skapas när medlemmen skickar in en ansökan om ersättning eller ett arbetsgivarintyg. A-kassan utreder om den ersättningssökande har rätt till ersättningen och om de kan bevilja en ersättningsperiod.
- Inom ärendetypen *kontrollera utbetalning* utreder a-kassan om den ersättningssökande har fått för mycket ersättning utbetald och om ett återkrav ska ske. Ett exempel är när den ersättningssökande ändrar i sin tidsrapport (månadsansökning i nya arbetslöshetsförsäkringen). Det finns också andra orsaker till att ett ärende av den här typen skapas.
- Ärendetypen *utredningsärende* används av a-kassan för att utreda om det finns något som påverkar medlemmens ersättningsnivå och rätt till ersättning. Det kan bland annat handla om uppgifter om studier, anställningar, beräkningar för pension eller beräkningar för en ny ersättningsperiod. Ett utredningsärende kan i sin tur leda till att ett ärende skapas för att utreda ett eventuellt återkrav.

Det förekommer även kontroller inom andra ärendetyper än de som beskrivits här. Dessa ärendetyper redovisar vi i tabell 1 som ärendetypen *Övriga*.

Bilaga 4: När under ersättningsperioden kontrollerna sker

För att förstå när kontrollerna sker under ersättningsperioden analyserar vi hur både kontroller och ersättningstagare är fördelade under perioden. Vi delar en period i sextio intervall baserade på hur många dagar med ersättning som har förbrukats²⁵, $i = 1, 2, \dots, 60$. Totalt genomförs K kontroller till E ersättningstagare²⁶. I ett intervall för antalet dagar kvar med ersättning sker k_i kontroller till e_i ersättningstagare. Det innebär att

$$\sum_{i=1}^{60} k_i = K$$
$$\sum_{i=1}^{60} e_i = E.$$

Det ger oss möjlighet att beskriva hur kontrollerna fördelas under ersättningsperioden, k_i/K . Vi kan på samma sätt beskriva hur ersättningstagarna fördelas under ersättningsperioden, e_i/E . Variationen av kontrollerna beror till viss del på hur många ersättningstagare som råkar befinna sig i respektive intervall.

Vi beräknar kontrollintensiteten, I_i som beskriver om antalet kontroller är över- eller underrepresenterade i ett intervall. Kontrollintensiteten definieras som andelen av kontrollerna delat med andelen av ersättningstagarna. Detta är ekvivalent med att jämföra antalet kontroller per ersättningstagare i respektive intervall med det genomsnittliga antalet kontroller per ersättningstagare,

$$I_i = \frac{\frac{k_i}{K}}{\frac{e_i}{E}} = \frac{\frac{k_i}{e_i}}{\frac{K}{E}}.$$

Det här leder fram till figur 2, som visar hur kontrollintensiteten varierar under ersättningsperioden. Här är värden över 1 extra intressanta, eftersom de visar var kontrollerna är mer frekventa än genomsnittet.

Det totala antalet kontroller i ett intervall har tre delar: $k = k_{\text{agi}} + k_{\text{csn}} + k_{\text{lefi}}$. Därmed kan kontrollintensiteten skrivas som summan av tre bidrag, ett per kontrolltyp.

²⁵ [0,5], (5,10], ... (295,300].

²⁶ Vi använder antalet ersättningstagare vecka 15 för att beskriva fördelningen av ersättningstagarna under ersättningsperioden (e_i/E). Vi antar att den representerar fördelningen alla veckor.

Bilaga 5: Beräkning av om kontrollerna koncentreras till delar av ersättningsperioden

Ersättningstagarna har använt olika mycket av en ersättningsperiod när de kontrolleras. Dessutom varierar antalet ersättningstagare med antalet dagar med ersättning. Det är till exempel inte lika många som har använt 30 dagar som 270 dagar med ersättning.

I denna bilaga går vi igenom hur vi sammanfattar hur kontrollerna fördelas över ersättningsperioden i ett mått, det effektiva antalet intervall för kontrollerna. Motsvarande beräkning genomförs för att sammanfatta ersättningstagarnas fördelning, som ger oss det effektiva antalet intervall för ersättningstagarna.

Skillnaden mellan antalet effektiva intervall för ersättningstagarna och kontrollerna beskriver i vilken grad kontrollerna koncentreras till delar av ersättningsperioden.

Kontrollerna motsvarar ett antal effektiva intervall

Vi delar in antalet kvarvarande ersättningsdagar i 60 intervall.²⁵ Varje kontroll som en a-kassa genomför kan därför kopplas till ett intervall som anger hur många dagar den kontrollerade personen hade kvar vid kontrolltillfället.

Låt s_i beteckna andelen av a-kassans kontroller som avser ett visst tidsintervall i , där $i = 1, 2, \dots, 60$. Summan av alla andelar är därmed

$$\sum_{i=1}^{60} s_i = 1.$$

Herfindahl-Hirschman-index

För att beskriva hur kontrollerna är fördelade används Herfindahl-Hirschman-index (H):

$$H = \sum_{i=1}^{60} s_i^2.$$

Vi har 60 intervall och därför antar indexet alltid värden mellan $1/60$ och 1. För en helt jämn fördelning är $H = 1/60$. Ju ojämnare fördelningen är, desto närmare 1 blir det beräknade indexet.

Det inverterade indexet är antalet effektiva intervall

H tenderar att ge mycket små värden när det är många möjliga intervall och det finns någorlunda spridning av kontrollerna. Därför använder vi i stället det inverterade

indexet H^{-1} . Det inverterade indexet antar värdet 60 för en helt jämn fördelning. Ju ojämnare fördelning, desto lägre värde för det inverterade indexet.

Hur kan det inverterade indexet förstås?

Anta att a-kassan endast gör kontroller i n_K av de 60 intervallen och att kontrollerna fördelas lika i dessa n_K intervall. Antagandena ger att andelen i respektive använt intervall är $s_i = \frac{1}{n_K}$, vilket ger att $H = n_K \left(\frac{1}{n_K}\right)^2 = n_K^{-1}$ och att $H^{-1} = n_K$.

Det inverterade indexet kan tolkas som ett effektivt antal intervall givet en antagen jämn fördelning i dessa intervall. Ett värde på till exempel 20 innebär att kontrollernas faktiska fördelning motsvarar en situation där man gör lika många kontroller i 20 av de 60 intervallen.

Är kontrollerna koncentrerade till några tidsintervall?

Ovan har vi visat hur kontrollernas fördelning över ersättningsperioden kan sammanfattas genom antalet effektiva tidsintervall som kontrollerna motsvarar, n_K . Motsvarande beräkning görs för ersättningstagarnas fördelning över ersättningsperioden, n_E . I figur 3 används skillnaden $n_E - n_K$ på x -axeln.

Måttet $n_E - n_K$ är positivt när kontrollerna är mer koncentrerade i tid än ersättningstagarna, och negativt när kontrollerna är mer jämnt fördelade över ersättningsperioden än ersättningstagarna.

För att underlätta tolkningen av figuren har vi valt att inte visa enheter på x -axeln. I stället har vi valt att endast konstatera att skalan går från att kontrollerna är spridda över ersättningsperioden till att de är koncentrerade till delar av ersättningsperioden.

Vi är IAF

IAF är en myndighet som har till uppgift att bidra till en väl fungerande arbetsmarknad.

Vi granskar arbetslöshetskassorna och Arbetsförmedlingens uppdrag inom arbetslöshetsförsäkringen. Vi granskar också hur Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan arbetar med sanktioner för personer som får aktivitetsstöd, utvecklingsersättning eller etableringsersättning.

Vi utför vårt uppdrag genom att:

- granska, påtala brister och göra uppföljningar
- följa och driva utvecklingen inom arbetslöshetsförsäkringens område
- förvalta uppgifter om arbetslöshetsförsäkringen.

Vi sprider kunskap om hur arbetslöshetsförsäkringen, aktivitetsstödet, utvecklingsersättningen och etableringsersättningen fungerar genom att publicera rapporter och föra dialog med arbetslöshetskassorna, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan.

På IAF arbetar cirka 70 personer och myndigheten är placerad i Katrineholm.

Våra rapporter finns publicerade på vår webbplats www.iaf.se.

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen
Box 210
641 22 Katrineholm
Telefon: 0150- 48 70 00
E-post: iaf@iaf.se

